

DE POSTRIJDER

Men schrijft in

te Tongeren, bij M. COLLÉE, uitgever & eigenaar van dit blad, groote Markt, n° 51.

De Postrijder verschijnt 's dinsdags, s' donderdags & zaterdags.

DER PROVINCIE LIMBURG.

Abonnement

binnen de stad, 7 fr. per jaar.

buiten de stad, 8 fr. »

Een blad afzonderlijk, 15 centimen. Aankondigingen, 15 centimen per drukregel.

TONGEREN, DEN 17 JUNI.

Stads- & provincie nieuws.

Door koninklijk besluit van den 14 juni wordt het verslag aangenomen van M. A. De la Brassinne, als vrederechter van het kanton Mechelen.

Op den markt van Tongeren van heden donderdag waren te koop gesteld 132 koeien, 67 kalveren, 79 schapen, 87 vette varkens en 1048 magere varkens.

Rechterlijke kronijk.

CORRECTIONNEELE RECHTBANK VAN GENT.

Onlusten tijdens de beveert naar Oostakker.

Zitting van 12 juni.

De rechtbank was samengesteld als volgt: MM. Janssens, voorzitter, Bruneel en Herman, rechters, M. Van Werveke openbaar ministerie.

De voorzitter beveelt den brigadier der gendarmen te beletten dat er eenige betooging plaats heeft.

De eerste zaak die op geroepen wordt is die van Verhust, die bijgestaan wordt door Mr de Buscher.

Verhust, kunstschilder, wordt beschuldigd: 1° van vrijwillige slagen toegebracht te hebben aan ongekende personen; 2° belediging ten opzichte van ongekende personen; 3° schade veroorzaakt aan mobiliere voorwerpen toegebracht aan ongekende personen; 4° slagen toegebracht aan een agent van politie.

De eerste getuige is Fr. Lanckman, politie-commissaris. Hij verklaart dat de beschuldigde de beveerters heeft beledigd; in den namiddag heeft hij te geslagen bij middel van eenen dikken stok. Hij heeft de politie bevolen Verhust aan te houden. De agent De Priester, die naderde om dit bevel uit te voeren kreeg een slag van den stok van Verhust.

Deze laatste werd aangehouden, maar er had eenige woeling plaats om hem te verlossen.

V. Waar bevond zich de beschuldigde? — A. Nabij den estaminet *la Fraternité*. Hij was daar met andere jonge lieden; hij scheen het hoofd der bende.

V. Hoe dikwijls heeft de beschuldigde belediging laten hooren? — A. Het is mij onmogelijk dit te zeggen. Ik had Verhust gezien en de politie bevolen hem in 't oog te houden; ik had zelfs gezegd hem te verwittigen als hij zoo voort ging, men hem zou aanhouden.

Ik denk nog bedenken de waarheid te zijn als ik op 25 het getal beledigingen schat, die hij heeft uitgebracht.

V. Hoe lang heeft dat wel geduurd?

A. Van 's morgens 11 ure. Ik heb de beschuldigde drije keeren zien slagen.

V. Heeft hij iemand gekwetst?

A. Ik weet het niet, ik konde het niet zien.

V. Heeft hij den hoed van iemand ingeslagen?

A. Ik weet het ook niet.

V. Hoe dikwijls heeft hij den agent De Priester geslagen?

A. Hij heeft hem maar eenen slag gegeven, maar 't was ne goeden. (Gelach.)

M^r De Buscher begeert te weten of de slag die den agent getroffen heeft, voor hem was bestemd.

M. Lanckman. Ik zou dat niet kunnen zeggen; ik heb ook slagen ontvangen maar ik weet niet of zij naar mij gericht waren.

M. de Substituut van den procureur. Heeft de agent Declercq niets verklaard?

A. Ja, hij heeft gezegd dat hij Verhust eene vuist tegen het aangezicht van eenen priester heeft zien zetten.

V. Was het eene bedreiging of een slag?

A. Ik weet het niet.

Hendrik de Priester, politie-agent. In den morgen, van den 17, heb ik personen gezien die schuifelden en riepen telkens een groep pelgrims voorbij gingen. Onder hen bevond zich Verhust.

Ik heb Verhust ook slagen zien geven; hij was gewapend met eenen stok zoo dik als mijnen arm. Hij heeft mij een slag op het hoofd gegeven; zij hebben hem aangehouden.

V. Hoe was dat wapen?

A. Het was een eiken stok.

V. Heeft hij dikwijls geroepen?

A. Geheel den dag, zonder ophouden.

V. Hoe dikwijls heeft hij geslagen?

A. 8 of 9 keeren.

Verhust. Ik ben naar de Dampoort gegaan zooals vele personen. Ik had eenige glazen bier gedronken en was wat beschenken. Ik heb Leve de liberalen! Weg met de Jefkens! geroepen en dat is al wat ik mij herinner.

V. Wat de getuigen zeggen is niet waar?

A. Ik was bedronken ik weet niet wat er gebeurd is.

V. Wat voor een stok hadt gij bij u.

A. Een gewone stok, een stok van 75 centimen.

V. Gij hebt geroepen?

A. Ja, maar de beledigingen niet die men hier heeft gezegd?

Er worden vijf getuigen ter ontlasting gehoord.

Julien Bonardo bevestigt de voorgaande getuigenis.

M^r De Buscher draagt de verdediging van Verhust voor en zegt dat men aan die zaak eene belangrijkheid heeft gegeven, die zij niet heeft. De

verdediger zegt dat Verhust geene beroemdheid is om zich aan het hoofd eener bende te stellen zoo als men wil doen gelooven. Hij heeft zich als zoo vele andere naar de Dampoort begeven, waar dien dag veel beweging en veel opgewondenheid heersten, en heeft daar eenige glazen bier meer als gewoonte gedronken, en daaruit is mogelijks gevolgd dat hij hier en daar eenen stokslag heeft gegeven, maar stellig heeft hij den agent De Priester den slag niet gegeven, die men zegt dat dezen agent zou ontvangen hebben. Alles bepaalt zich daarbij. Dat men hem verantwoordelijk make voor een acht of negental slagen en een twintigtal keeren geroepen te hebben, maar dat men deze zaak niet verder drijve die hoegenaamd geen groot belang heeft.

Dat de rechtbank niet vergeet dat het een gewild man te beoordeelen heeft, die met zijn wettige familie moet onderhouden.

M. Van Werveke, substituut van den procureur des konings, treedt in eenige algemeene overwegingen over hetgen den 17 mei buiten de Dampoort heeft plaats gehad. Hij zegt dat reeds van in den morgen vijandige betoogingen tegen de beveerters hebben plaats gehad, maar des namiddags overtrof dit alles. Men sloeg op de ongelukkige gelijk op de slachtdieren.

De redenaar zegt eene vergelijking te hebben hooren maken, die hem zeer juist voorkomt. Men kent het tafereel van Verbroeckhoven een troep schapen voorstellende, die voor het onweder vluchten. Eh wel, die arme beveerters, vluchten even als schapen voor het onweder dat hun langs alle kanten bedreigde.

Hij zegt nog dat eene vrouw verhaalt heeft dat men een priester die in haar huis was gevluht heeft achtervolgd doodsbetredingen tegen hem uitbrakende en dat die priester zich op den zolder heeft moeten verbergen. Ziedaar hoever de brutaliteit is gegaan.

Men heeft niet juist het getal der gekwetsten kunnen bekomen maar men telt er 353.

Het openbaar ministerie houdt vervolgens de beschuldiging staande tegen Verhust en zegt dat men zeker is dat hij een der eersten is, die heeft begonnen.

Hij vraagt dat de rechtbank zich streng zou toonen en aan Verhust de artikelen 561, 127, 398, 281, 539, 560, van het strafwetboek zou toepassen.

De tweede beschuldigde is M. Delin, koopman-delaar. Er zijn twee getuigen:

De eerste De Bock, verklaart dat hij den beschuldigde een twaalfal slagen heeft zien toebrengen. Hij heeft de politie niet geroepen omdat hij geene politie daar omtrent zag.

De tweede getuige Blomme zegt dat hij Delin eenen stok heeft zien toonen die gekromd was.

Delin verklaart dat hij zich om half vijf ure naar de Dampoort heeft begeven; dat hij rond vijf ure een vriend heeft ontmoet en zich in 't midden van eene bagarre heeft bevonden.

Hij heeft een slag op zijne hand ontvangen, die eene woede heeft veroorzaakt; hij heeft natuurlijk weêr geslagen om zich te verdedigen.

Mr Delecourt draagt de verdediging van Delin voor en zegt het openbaar ministerie niet te willen volgen in de groote hoogte, om zich niet bloot te stellen, als men zoo hoog klimt, van zeer laag te vallen. Hij zegt enkel voor de rechtbank te willen pleiten.

M. Van Werveke houdt de beschuldiging staande en vraagt de toepassing van art. 398.

De derde beschuldigde is M. Lavaut.

Hij wordt beschuldigd een slag te hebben gegeven, die zijne bestemming heeft gemist en M. Lanckman, politie-commissaris, heeft getroffen.

De beschuldigde heeft aan M. Lanckman de teekens getoond der slagen die hij heeft ontvangen en heeft verklaard dat hij heeft willen slagen om zich te verdedigen.

De politie-commissaris heeft Lavaut doen aanhouden, maar bekend dat hij er zeer kalm uitzag.

M. Bodaert draagt de verdediging van Lavaut voor.

M. Van Werveke vraagt de toepassing van artikel 398 der wet.

De rechtbank brengt daarna het volgende vonnis uit:

Verhust wordt veroordeeld: 1° voor het toebrengen van 21 stokslagen, tot 21 keeren 15 dagen gevang; 2° voor het slaan van een agent van politie, tot 1 maand gevang en 50 fr. boet; 3° voor beledigingen, tot 25 boeten van 10 fr. ieder.

En hij gebrek aan het betalen, tot 10 dagen gevang voor de eerste boet en 1 dag voor elk der andere.

Hij wierd vrijgesproken van de beschuldiging schade te hebben toegebracht aan mobiliere voorwerpen. Dat is in alles 46 weken gevang en 500 fr. boete.

Delin wordt veroordeeld tot 8 dagen gevang.

Lavaut wordt vrijgesproken.

BINNENLAND.

HET DAVIDSFONDS. — Het *Davidfonds* breidt zich meer en meer uit en belooft eene der krachtigste inrichtingen te worden, ter bevordering der volkstaal, welke er in gansch België bestaan. Ook Turnhout heeft nu zijne afdeling ingericht: een aantal voorname ingezetenen en de geestelijkheid vormen het bureau der afdeling; naar wij vernemen heeft, na een bezoek van twee leden van het hoofdbestuur van Leuven, den Turnhoutschen schrijver Dr. J. Renier Snieders, het voorzitter-

schap van het bureau aangeboden en de werking zal weldra aanvangen.

— Een onzer Gentsche inschrijvers zendt ons de volgende regelen:

« Gisteren, zondag morgen, ging ik langs de Burchstraat. Voor mij stapten twee burgersoldaten en den eerw. pater Johannes, der Diskalsen, kwam ons van de andere richting te gemoet. Toen de priester dicht bij de garde-civieken was, zei er een van deze handhavers der openbare orde: *Schiet hem dood, dan is er een te min!* »

« De eerw. pater bleef onmiddellijk staan, en antwoordde luudop tot de gasten, waardige dienaars eener commune: *Schiet hem dood, en er komen er twintig in de plaats!* »

« Ik zag den doodschietter..... met de tong, zoo rood worden als eene kreeft, en gansch onthutst zijnen weg vervolgen. Geen van beide diert het hoofd omkeeren, en zij deden daarin zeer wel: al het volk, getuige van dien lallen commuurstrek, was verontwaardigd. »

Pater Johannes heeft, meenen wij, groot ongelijk. Waarom moest hij, door zijn wandelen over de straat, de twee liberale en moedige garde-civieken *uitleiden?* »

— DE PIP. — Een barbaarsch gebruik, dat op alle mogelijke wijzen zou dienen bestreden te worden, is dat hetwelk bestaat in de verinking van arme hennen en kieken onder het voorwendsel dat ze van de pip zijn aangedaan.

Eene hen, die niet drinkt heeft de pip. Maar, ongelukkige, die midden in het gevogelte woont, hoe kunt ge zulken zelfpraat uiten?

De hen levert zich nimmer aan den drank over gelijk zekere wezens van het tweevoetig geslacht. Zij drinkt maar om haar eten te doen doorschrijven.

Dan, als de hen niet drinkt het is dat ze niet eet, het is dat ze ziek is, geef aan hare ziekte den naam die u belieft, doch nimmer dien van pip, eene onvergeelijke uivinding.

Hoofdig in uwe redenering, dat eene hen de pip heeft als men ze niet meer ziet drinken, zoo val gij de ongelukkige, gij bezichtigd hare tong, gij onderscheidt aan den top een witachtige hoornvles, en zegerieverend roept ge uit:

Ziedaar de pip!

Blinde barbaar, gij trekt dit slach van nagel uit die de natuur aan het kieken geschonken heeft, om het graan ten gronde op te rapen. Het slachtoffer sterft schier immer.

Gelukt het erin te genezen, er vertoont zich een nieuw hoornvles aan den top der tong, net als een nagel hergroeit.

Indien de operator van de hen, om zich in te lichten, al de hennen had bezocht, hij zou gezien hebben, dat allen het hoornvles aan den top der tong dragen. Alsdan zou hij hebben gezegd: « Daar is het niet dat het kwaad gelegen is, » en hij zou gepoogd hebben hetzelfde elders te ontdekken.

De ziekte, welke men ten onrechte de pip noemt komt meest voort van tongblaren, ja ook van zweeren bestaande in de keel der kieken.

Bij haren aanvang laat deze ziekte zich gemakkelijk genezen.

Een brokje aloës groot als eene boon wordt gewenteld in een stukje boter ter grootte eener noot en aan het kieken gegeven. Een uur nadien is het heel en al genezen.

(Akkerbouw.)

— Uit Stockholm wordt het volgende medegedeeld: ten jare 1742 zonk in de nabijheid van de vesting Elpsborg, provincie West-Gothland, een schip, dat eene kostbare lading uit Oost-Indië aanvoerde; hieronder bevond zich eene groote hoeveelheid Chineesch porcelein. Ten einde deze schatten machtig te worden heeft zich alhier eene maatschappij gevormd, die door behulp van duikers het verloren wedder aan het licht wil brengen. Aanvankelijk gaat de arbeid zeer gunstig voort; men heeft eene groote massa kostbaar porcelein te voorschijn gebracht, dat zoo gaaf is als kwam het rechtstreeks uit de fabriek. De maatschappij doet goede zaken, want een dozijn koppen en schotels wordt verkocht voor 100 kronen.

BUITENLAND.

Frankrijk.

Tijdingen uit Nieuw-Caledonië melden dat de Communaud Maroteau aldaar is overleden, juist op 18 maart, verjaardag van de aankomst aan het bestuur door de Commune. Maroteau was geboren den 22 juli 1849. Hij schreef opvolgend in verschillende hevig revolutionaire dagbladen, onder andere in den *Salut Public*. In dit blad schreef hij op 18 mei 1874 de volgende woorden, welke aanzien worden als beslist te hebben over het lot der gijzelaars: « Wij dagen God uit en zullen niet meer vreezen gevloekt te worden, indien men de aartsbisschoppen van Parijs door den kop schiet. » Maroteau werd aangehouden op 9 juli 1874 en op 2 oktober daarna door den derden kriegsraad tot de doodstraf veroordeeld, welke straf op 10 januari 1872 in ceuwigdurende dwangarbeid veranderd werd.

Ongeveer drie maanden geleden werd de pastoor der gemeente St-Cyric (departement Aveyron), een grijsaard van 80 jaar, in den nacht vermoord in zijne pastorie, waar hij met zijne zuster woonde. Deze, de dochter Albar, is thans aangehouden als de moordenaar. De veldwachter en zijn zoon zijn als medeplichtigen aangehouden.

Engeland.

Lord Carnvon heeft woensdag eene deputatie ontvangen van de maatschappij der geestelijke zendelingen, welke voor doel had de bescherming van het Engelsch gouvernement in te roepen tegen de aanvallen, waarvan de stad Abbeokuta en hare omstreken gedurig het voorwerp zijn, van wege den koning van Dahomey.

Men weet dat deze Afrikaansche stad, die meer dan 150,000 inwoners telt, sedert twintig jaren zevenmaal is aangerand door den koning van Dahomey, die, na elken aanval verscheidene honderden inwoners gevangen meenam, ten einde er slaven van te maken, ofwel ze te doen ombrengen in zijne menselijke offeranden. Nabij het district van Yoroba, waarvan Abbeokuta de hoofdstad is, bevindt zich de Engelsche haven Lagos, die uitgebreide handelsbetrekkingen heeft, ofschoon die gestadig verontrust worden door de vijandige ondernemingen des Afrikaanschen vorst.

De deputatie heeft aangedrongen opdat het Engelsch gouvernement eene expeditie tegen Dahomey zou uitrusten. Lord Carnvon heeft het gouvernement door geene stellige belofte verbonden, doch hij heeft de hoop uitgedrukt dat zich weldra eene gunstige gelegenheid zal aanbieden om den koning van Dahomey eene waarschuwing te zenden welke zal doen nadenken, op de mogelijke gevolgen welke nieuwe vijandelijkheden zouden kunnen na zich slepen.

Men werkt ijverig in de werkhuizen van Woolwich aan het berucht monsterkanon, bestemd om *Woolwich infant*, gekend onder den naam van het kanon van 34 ton, te ontroonen. Dit kanon zal eene lengte hebben van 27 voet, zijn binnendiameter zal twee meters groot zijn. Dit kanon zal 10 mijlen ver eenen obitser van 1500 pond met eene lading van 500 buskruit werpen. Het zal niet min dan 120,000 fr. kosten.

Italië.

Onlangs antwoordde de Paus, op een door prins Windisch gratz voorgelezen adres: « Ik wenschte dat mijn stem ingang mocht vinden bij koning Victor-Emanuel, wanneer ik biddend smeekte om de wet, waarbij de geestelijkheid dienstplichtig wordt verklaard, niet te bekrachtigen. »

De Paus heeft zich heden, volgens den Romeinschen correspondent der *Weener Presse*, in zijn antwoord op een door den markies Patrizi overhandigd adres, volgenderwijze uitgedrukt: « Onlangs richtte ik tot een opperste legeraanvoerder een verzoek, op welks vervulling echter geene hoop meer bestaat, want tegenwoordig verandert en vernietigt men alles, wat vroeger in eere werd gehouden. In deze treurige tijden verwacht men het priesterlijk gewaad met de militaire uniform, het heilige crucifix met het geweer, en wil men uit de geestelijkheid een krijgsleger vormen. Deze menschen, deze dolende ridders (cavalieri erranti), die zulke tyrannie, onmenselijke en barbaarsche wetten maken, hebben de kerkelijke straffen reeds verhaaldelijk ingeloopt, doch door deze nieuwe wet halen zij zich Gods vloek op den hals. »

De H. Vader heeft dezer dagen in de zaal van het consistorie, een groot getal vreemdelingen ontvangen. Onder dit getal waren verscheidene protestanten. De Paus raadde hen aan zich even als de katholieken, te vertrouwen op het H. Hart, opdat zij tot eene betere kennis der waarheid zouden komen. Een dezer protestanten, een rijk Engelschman, pree's in het openbaar het vaderlijk onthaal dat zij van wege Pius IX hadden genoten, vooral voldaan, omdat de Paus hen in het bijzonder had gezegend.

Spanje.

De koning en de prinses de Girgenti zijn tegenwoordig geweest bij de opening der overdekte hallen, welke in de hoofdstad opgericht zijn door engelsche kapitalisten. Het feest was prachtig. De koning sprak eene redevoering uit.

De correspondent van den *Times* in Spanje sprak onlangs met eenen diplomaat over de Carlsten. Hij begreep niet waar zij het geld van daan haalden. Zij hebben niet veel geld hernam de andere, maar zij hebben ook niet veel nodig. Ze zijn op hun eigen grond en daaraan hebben ze bijna genoeg. De meeste manschappen van den pretendent zijn uit die streken afkomstig; wanneer ze niet noodig zijn, gaan ze naar hunne akkers. Zij woenen in hun eigen dorp, gaan in het gevecht en keeren daarna terug. Zijn ze in het leger, dan zorgen de vrouwen voor den akker en hunne afwezigheid maakt dus niet veel verschil. Deze levenswijze bevalt hun en streelt hunnen trots. Het zijn matige lieden, wier onderhoud weinig kost en bovendien brengen ze zelfs gaarne schatting op voor hunnen koning. Als men nu in aanmerking neemt, wat uit Frankrijk, Engeland, België en van elders wordt gezonden, dan is het raadsel spoedig opgelost.

L'indicateur breveté des chemins de fer pour le mois de **Juni** est en vente chez M. COLLÉE, libraire, grand'place, 31, à Tongres. — Prix avec carte: 25 centimes.